

اثربخشی آموزش مهارت حل مسئله بر افکار خودکشی سربازان

محمد زاهدی اصل^۱، بهزاد خدري^۲

۱- دانشگاه علامه طباطبائی، ۲- دانشگاه علامه طباطبائی

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله مقاله پژوهشی	مقدمه: خودکشی و اقدام به آن در اجلاس سازمان جهانی بهداشت در سال ۱۹۹۶ یک مسئله مهم بهداشت عمومی و رفتاری ضد اجتماعی اعلام شد. این پدیده افزون بر زیان های شخصی و خانوادگی یک زیان اجتماعی نیز شمرده می شود. کسب شناخت نسبت به اثربخشی آموزش مهارت حل مسئله بر کاهش افکار خودکشی سربازان، هدف اصلی این پژوهش می باشد.
تاریخچه مقاله تاریخ ارسال: ۹۴/۶/۲۷ پذیرش نهایی: ۹۵/۲/۲۱	روش کار: پژوهش حاضر در چارچوب طرح نیمه آزمایشی صورت گرفته است. جمعیت آماری شامل کلیه سربازان یکی از پادگان های نیروی نظامی تهران شدند، روش نمونه گیری تمام شماری بوده که (۳۲ نفر) در دو گروه ۱۶ نفری (گروه آزمایش و کنترل) قرار داده شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه ای افکار خودکشی بک (BSSI) و همچنین برگزاری ۸ جلسه کارگاه آموزش مهارت حل مسئله به صورت گام به گام، بود. برای تحلیل داده ها از روش تحلیل کوواریانس یک راهه استفاده شد.
کلید واژگان: حل مسئله، خودکشی، سربازان	یافته ها: نتایج حاصله حاکی از معنادار بودن آموزش مهارت حل مسئله بر میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه در نمونه مورد بررسی بود، به صورتیکه که میانگین نمره افکار خودکشی گروه آزمایش نسبت به گروه گواه کاهش یافته است. همچنین بیشترین اقدام کنندگان به خودکشی از یگان های پاسدار و انتظامات بوده و بیشترین اقدام به خودکشی ها در ۱۲ ماه اول خدمت اتفاق افتاده است.
نویسنده مسئول: email: behzad.khedri@gmail.com	نتیجه گیری: تحلیل های حاصله نشان داد که برگزاری کارگاه های آموزشی حل مسئله در بهداشت روان سربازان وظیفه تاثیر گذار است. مشاوره، راهنمایی و حمایت فرد در محیط های نظامی و همبستگی درون سازمانی از مهمترین پیشنهادات این پژوهش جهت کاهش افکار خودکشی در نیروهای نظامی می باشد.

مقدمه

خودکشی و اقدام به آن در اجلاس سازمان جهانی بهداشت^۱ در سال ۱۹۹۶ یک مسئله مهم بهداشت عمومی و رفتاری ضد اجتماعی اعلام شد. این پدیده افزون بر زیان های شخصی و خانوادگی یک زیان اجتماعی نیز شمرده می شود. اقدام به خودکشی با هدف آسیب رساندن به خود به طور آگاهانه و بیشتر در افراد خودمحور، مضطرب، پرخاشگر و ناتوان در برقراری ارتباط های اجتماعی انجام می شود (۱). بر اساس تعریف سازمان بهداشت جهانی، اقدام به خودکشی عبارت است از عملی که در آن شخص عمدی و بدون مداخله دیگران رفتاری غیرعادی مثل خود آسیب زنی یا خوردن یک ماده به میزان بیشتر از مقدار تجویز شده برای درمان را انجام می دهد و هدف وی تحقق تغییرات مورد انتظار خود است (۲). خودکشی در بین همه طبقات جمعیتی رخ می دهد، ولی زنان بیشتر از مردان اقدام به خودکشی می نمایند (۳). خودکشی در تمام گروه های سنی وجود دارد، اما فراوانی آن بین جوانان به ویژه سربازان، به خاطر شرایط خاص آنان بیشتر است (۴). خودکشی مقدمه ای اقدام به خودکشی است و علل مختلف خانوادگی،

شغلی، روانی، جسمانی می توانند بوجود آورنده این افکار باشند (۵). خودکشی در بین سربازان تصادفی نیست و در نتیجه جریانی از اندیشه ها، رفتارها، موقعیت ها و روابط بین فردی که اغلب ریشه در قبل از شروع دوره سربازی دارند رخ می دهد (۶). مختلف نشان داده اند که اختلالات شخصیتی و مشکلات روحی-روانی از مهم ترین عوامل پیش بینی کننده ای خودکشی هستند (۷). همچنین در خصوص اهمیت مهارت حل مسئله می توان گفت، روانشناسان در دهه های اخیر در بررسی اختلالات رفتاری و انحرافات به این نتیجه رسیده اند که بسیاری از اختلالات و آسیب ها در ناتوانی افراد در تحلیل صحیح و مناسب از خود و موقعیت خویش، عدم احساس کنترل و کفایت شخصی جهت رویارویی با موقعیت های دشوار و عدم آمادگی برای حل مشکلات و مسائل زندگی به شیوه مناسب، ریشه دارد. بنابراین با توجه به تغییرات و پیچیدگی های روز افزون جامعه و گسترش روابط اجتماعی، آماده سازی افراد جهت رویارویی با موقعیت های دشوار امری ضروری به نظر می رسد.

۱- World Health Organization

مهارت های حل-مسئله رشد یافته و تصمیم گیری موثر در بر گیرنده توانایی منعطف و انتزاعی، توانایی آزمودن راه حل های جایگزین برای مسائل اجتماعی و شناختی است (۸). مطالعات انجام شده فراوانی خودکشی موفق میان غیرنظامیان ۹ مورد در ۱۰۰ هزار نفر و در نظامیان ۱۲ مورد در ۱۰۰ هزار نفر را نشان می دهد. نتایج تحقیقی در نیروهای نظامی بیانگر آن است که خودکشی بین سربازان تصادفی نیست؛ اما در نتیجه جریانی از اندیشه ها، رفتارها، موقعیت ها و روابط بین فردی، که اغلب ریشه در قبل از شروع دوره سربازی دارند، رخ می دهد (۹).

در مطالعه ای که در مورد اقدام به خودکشی در بین سربازان سوئدی انجام شد ۱۵۰۳۹۵ نفر سرباز (متولدین ۱۹۷۵ - ۱۹۷۳) طی دو سال مورد مطالعه و پیگیری قرار گرفتند و نتایج نشان داد ۱۵۵ نفر از آنها در طی این دوره اقدام به خودکشی داشته اند (۱۰). به صورت کلی در بررسی متغیرهای روانی-اجتماعی مرتبط با اقدام کنندگان به خودکشی گزارش شده که ۸۲/۷ درصد از اقدام کنندگان به خودکشی مبتلا به درجاتی از افسردگی خفیف تا شدید بودند و مهمترین دلایل اقدام به خودکشی مسایل و درگیری های خانوادگی، ناراحتی روانی، بیکاری و مشکلات اقتصادی بوده است (۱۱).

در تحقیقی دیگر انیسی و همکاران با هدف بررسی شیوع افکار خودکشی و عوامل مرتبط با آن در میان سربازان نیروی زمینی سپاه نشان دادند که میزان افکار خودکشی در سربازان ۵/۸ درصد بود. همچنین بین سطح تحصیلات پایین، سابقه اقدام قبلی به خودکشی، اعتیاد به مواد مخدر و سیگار، عدم رضایت از خدمت سربازی، نامناسب بودن وضعیت روانی و درگیری با دیگر سربازان و مسئول مافوق، با افزایش افکار خودکشی سربازان رابطه معنادار وجود داشت (۴).

آشتیانی و اسلامی در پژوهشی با عنوان ارزیابی عوامل آسیب شناسی روانی و علل خودکشی در بین سربازان نشان دادند که ۱۵/۳ درصد افراد دارای افکار خودکشی هستند و قریب به ۱/۹ درصد آنها سابقه اقدام به خودکشی دارند. همچنین قریب ۵/۹ درصد افراد سابقه بیماری روانپزشکی دارند. فراوانی افکار خودکشی در کارکنان وظیفه ۱۹/۸ درصد و در کارکنان دارای بیماری همراه روانپزشکی ۸۲/۲ درصد بوده است (۱۲).

نتایج تحقیقات اسکویل^۲ و همکارانش نشان داد که خودکشی در حال حاضر دومین علت مرگ در ارتش ایالات متحده آمریکا است و در ۹۶ درصد موارد مطالعه وجود افسردگی قطعی بود. ۶۷ درصد سابقه اقدام به خودکشی داشتند و ۴۹ درصد قبل از ورود به ارتش توسط یک روانپزشک تحت درمان بوده و ۸۸ درصد تحت درمان در بخش روانپزشکی بوده اند (۱۳). همچنین خودکشی در زنان ۳ برابر کمتر از مردان، در تمام سرویس های نظامی بوده است

پیشگیری از دسترسی به الکل و وسایل موتوری، روشی برای پیشگیری از این مرگ و میر عنوان شده است (۱۴).

در مطالعه ای دیگر در مورد علل مرگ و میر در بین نظامیان امریکایی انجام شد، خودکشی در طول یک دوره ۵ ساله دومین علل مرگ و میر آنان بود. همچنین فراوانی خودکشی ۱۲/۵ در یکصد هزار نفر به دست آمد و افراد ۱۷ تا ۲۴ ساله بالغ بر ۴۸ درصد از میزان خودکشی را به خود اختصاص دادند.

به علاوه در سربازان عادی بیشترین میزان خودکشی در ۱۲ ماه اول خدمت اتفاق افتاده بود، در حالیکه در بین نیروهای رسمی بیشترین آمار مربوط به سال های ۱۱ تا ۱۵ خدمت بوده است (۸). ضرورت تحقیق از آنجا ناشی می شود که برخی از نیروهای نظامی احساس شدید تنهایی و صدمه کرده و فرصتی برای دریافت کمک پیدا نمی کنند و دچار آشفتگی های هیجانی می شوند که اغلب منجر به بروز مشکلات درون سازمانی و بی انضباطی و واکنش های بی باکانه مثل اقدام به خودکشی می شود.

به طور کلی بروز خودکشی در یگان های نظامی ممکن است موجب ترس و وحشت در سربازان جوان شود و احساسات خصمانه ای نسبت به مسئولین پیدا کنند.

از طرف دیگر ممکن است برخی فرماندهان و مسئولین به دنبال خودزنی یا خودکشی در سربازان، به منظور پیشگیری از موارد بعدی، امتیازات نابجایی به آنان اختصاص دهند که این اقدام احتمالاً موجب افزایش بروز خودزنی در یگان می شود.

فرآیند توانمندسازی سربازان وظیفه در این پژوهش عاملی جهت تقویت ابعاد بهداشت روان، حل مسائل و مقابله با آسیب های اجتماعی از قبیل خودکشی است.

هدف در موارد اقدام به خودکشی حرکت به سوی تغییر و توانمند ساختن افراد در مقابله با مشکلات و موقعیت های بحرانی است، تا خودشان بتوانند موقعیت خود را ارزیابی کرده و درصدد حل آن برآیند. هدف این پژوهش اثربخشی آموزش مهارت حل مسئله بر کاهش افکار خودکشی سربازان وظیفه ای که اقدام به خودکشی نموده اند، می باشد. زیرا خودکشی یک معضل بسیار جدی بوده که اعتلای انسانی فرد را تهدید می کند.

همچنین وجود خودکشی میان سربازان در هر وسعت و اندازه ای، آثار منفی روانی و اجتماعی به دنبال دارد و برای نظام سلامت کشور و نیروهای مسلح، معضل جدی محسوب می شود.

روش کار

مطالعه حاضر از نوع کاربردی و نیمه آزمایشی، با گروه آزمایش و کنترل، پیش آزمون و پس آزمون بود. در این پژوهش کلیه سربازان وظیفه ای که در یکی از نیروهای نظامی تهران اقدام به خودکشی

^۲Sackville SL

خودکشی نمودند. همچنین در گروه کنترل، ۷ نفر از اقدام‌کنندگان به خودکشی در هفت ماه اول خدمت، ۸ نفر در ماه‌های ۸ تا ۱۴ ماه و ۱ نفر در فواصل ۱۵ تا ۲۱ ماه اقدام به خودکشی نموده بودند (جدول ۱).

جدول ۱: یگان خدمتی و سابقه خدمتی سربازان وظیفه در نمونه مورد بررسی

گروه	یگان خدمتی	فراوانی	سابقه خدمت	فراوانی
آزمایش	پاسدار	۶	۰-۷ ماه	۹
	انتظامات	۴	۸-۱۴ ماه	۵
	ترابری	۳	۱۵-۲۱ ماه	۲
	آماد	۱	جمع	۱۶
	قرارگاه	۲	-	-
	جمع	۱۶	-	-
	کنترل	پاسدار	۵	۰-۷ ماه
انتظامات	۵	۸-۱۴ ماه	۸	
ترابری	۳	۱۵-۲۱ ماه	۱	
آماد	۳	جمع	۱۶	
قرارگاه	۰	-	-	
جمع	۱۶	-	-	

همچنین از کل نمونه‌ی آماری در گروه آزمایش، ۴ نفر از اقدام‌کنندگان به خودکشی، سابقه اقدام به خودکشی داشته و مابقی در دوران خدمت سربازی، برای اولین بار تجربه اقدام به خودکشی داشته‌اند.

همچنین در گروه کنترل، ۳ نفر از اقدام‌کنندگان به خودکشی سابقه اقدام به خودکشی داشته و ۱۳ نفر در دوران خدمت سربازی، تجربه اقدام به خودکشی داشته‌اند. همچنین از کل نمونه‌ی آماری در گروه آزمایش، ۱۱ نفر از اقدام‌کنندگان به خودکشی سابقه اعتیاد داشته و ۵ نفر سوء مصرف مواد نداشتند.

همچنین در گروه کنترل، ۷ نفر از اقدام‌کنندگان به خودکشی سابقه اعتیاد داشته و ۹ نفر سوء مصرف مواد نداشتند (جدول ۲).

بودند جامعه پژوهش را تشکیل می‌دادند، از آنجائیکه جمعیت آماری محدود بود (۳۲ نفر)، لذا نمونه‌گیری انجام نشده و از روش تمام شماری استفاده شد.

این تعداد به دو گروه ۱۶ نفره تقسیم شدند که ۱۶ نفر گروه آزمایش و ۱۶ نفر دیگر گروه کنترل این پژوهش را تشکیل می‌دادند، در ادامه ۸ جلسه کارگاه آموزشی، مهارت حل مسئله، برای سربازان گروه آزمایش برگزار شد.

گردآوری داده‌ها در این پژوهش به صورت میدانی صورت گرفت و از ابزار پرسشنامه استفاده گردید. در این پژوهش پرسشنامه افکار مربوط به خودکشی بک (BSSI) مورد استفاده قرار گرفت.

مقیاس افکار خودکشی بک دارای پایایی بالایی است. با استفاده از روش آلفای کرونباخ ضرائب ۰/۸۷ تا ۰/۹۷ و با استفاده از روش آزمون - بازآزمون پایایی آزمون ۰/۸۳ بدست آمده است (۴).

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری spss انجام شد. برای توصیف صفات کمی از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی (میانگین، انحراف معیار، خطای انحراف معیار) و برای بررسی فرضیه‌های تحقیق از تحلیل کواریانس استفاده شد.

معیارهای ورود به این مطالعه شامل: حداقل دوبرابر خودزنی شدید و یا یک‌بار اقدام به خودکشی برای مشارکت‌کنندگان، داشتن پرونده روانپزشکی موارد در معرض خطر و کیس‌های حاد در بیمارستان‌های داخل و خارج ارتش، همچنین گرفتن رضایت کتبی آگاهانه از مشارکت‌کنندگان از اصول اخلاقی تحقیق بوده است.

یافته‌ها

نتایج یافته‌های توصیفی نشان داد که میانگین سن افراد نمونه‌ی تحقیق، ۲۱/۳۰ سال و بیشترین فراوانی را سن ۲۱ سال داشته است. همچنین از کل نمونه‌ی آماری در گروه آزمایش، ۸ نفر از سربازان بی‌سواد و ۶ نفر دارای تحصیلات ابتدایی بود، همچنین ۱ نفر سیکل و ۱ نفر نیز دارای تحصیلات دیپلم بود.

همچنین در گروه کنترل ۶ نفر از سربازان بی‌سواد و ۵ نفر دارای تحصیلات ابتدایی بوده، و ۳ نفر سیکل و ۲ نفر نیز دارای تحصیلات دیپلم می‌باشند.

از کل نمونه‌ی آماری در گروه آزمایش، ۶ نفر از اقدام‌کنندگان به خودکشی از یگان پاسدار و ۴ نفر از یگان انتظامات، ۳ نفر از یگان ترابری، ۲ نفر قرارگاه و ۱ نفر یگان آماد بودند. همچنین در گروه کنترل، ۵ نفر از اقدام‌کنندگان به خودکشی از یگان پاسدار و ۵ نفر از یگان انتظامات، ۳ نفر از یگان ترابری، و ۳ نفر یگان آماد بودند.

همچنین از کل نمونه‌ی آماری در گروه آزمایش، ۹ نفر از اقدام‌کنندگان به خودکشی در هفت ماه اول خدمت، ۵ نفر در ماه‌های ۸ تا ۱۴ ماه و ۲ نفر در فواصل ۱۵ تا ۲۱ ماه اقدام به

جدول ۲: سابقه اقدام به خودکشی و سوء مصرف سربازان در نمونه مورد بررسی

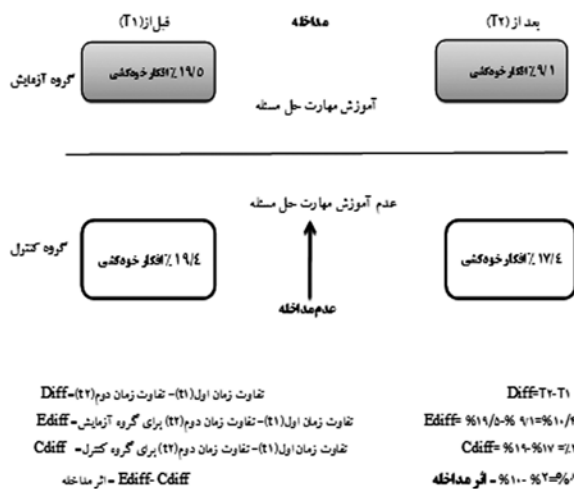
گروه	اقدام به خودکشی	فراوانی	سوء مصرف	فراوانی
آزمایش	سابقه اقدام به خودکشی	۴	دارای سوء مصرف مواد	۱۱
	عدم سابقه اقدام به خودکشی	۱۲	عدم سوء مصرف مواد	۵
	جمع	۱۶	جمع	۱۶
کنترل	سابقه اقدام به خودکشی	۳	دارای سوء مصرف مواد	۷
	عدم سابقه اقدام به خودکشی	۱۳	عدم سوء مصرف مواد	۹
	جمع	۱۶	جمع	۱۶

برای توصیف میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه (موارد اقدام به خودکشی) در نمونه مورد بررسی، گروه آزمایش و کنترل، از شاخص‌های آمار توصیفی به تفکیک پیش آزمون و پس آزمون که در جدول ۳ آمده، استفاده گردید.

جدول ۳: شاخص‌های توصیفی میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه در نمونه مورد بررسی

گروه آزمایش	افکار خودکشی		انحراف معیار	خطای استاندارد	حداقل	حداکثر
	پیش آزمون	پس آزمون				
گروه آزمایش	۱۹/۲۷	۹/۱۳	۴/۵۱۲	۰/۹۱۴	۱۰	۳۵
	۲/۴۲۰	۳/۸۷۳	۲/۴۲۰	۰/۵۷۹	۷	۲۷
گروه کنترل	۱۹/۴۵	۱۸/۴۶	۳/۸۷۳	۱/۰۹۹	۹	۳۴
	۳/۵۹۲	۳/۵۹۲	۳/۵۹۲	۱/۲۵۵	۱۴	۳۳

این میزان به ۹/۱ تقلیل یافته است.

شکل ۱: طرح آزمایش برای سنجش اثر بخشی آموزش مهارت

همان طور که مشاهده می‌شود در پیش آزمون گروه آزمایش، میانگین افکار خودکشی سربازان وظیفه در نمونه مورد بررسی ۱۹/۲۷ و انحراف معیار آن ۴/۵۱۲ و در پس آزمون گروه آزمایش، میانگین افکار خودکشی سربازان وظیفه در نمونه مورد بررسی ۹/۱۳ و انحراف استاندارد آن ۲/۴۲۰ می‌باشد، همچنین در پیش آزمون گروه کنترل، میانگین افکار خودکشی سربازان وظیفه در نمونه مورد بررسی ۱۹/۴۵ و انحراف استاندارد آن ۳/۸۷۳ و در پس آزمون گروه کنترل، میانگین افکار خودکشی سربازان وظیفه در نمونه مورد بررسی ۱۸/۴۶ و انحراف استاندارد آن ۳/۵۹۲ می‌باشد.

تحلیل کواریانس تحقیق حاضر نشان داد که آموزش مهارت حل مسئله به میزان ۵۰ درصد افکار خودکشی را در سربازانی که اقدام به خودکشی نموده بودند، کاهش داده است، به صورتی که قبل از اجرای این کارگاههای آموزش در باب حل مسئله، میانگین افکار خودکشی سربازان ۱۹/۵ بوده و بعد از آموزش مهارت حل مسئله

جدول ۴: نتایج آزمون تحلیل کوواریانس نمونه مورد بررسی در سربازان وظیفه

منبع تغییرات	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	sig	مجذور اتا
پیش آزمون افکار خودکشی	۱۷۱/۶۷۲	۱۲	۱۰/۸۱۷	۲/۰۸	۰/۰۰۶	۰/۵۱۲
گروه آزمایش و کنترل	۵۱/۰۶۶	۱	۴۹/۰۷۱	۱۰/۳	۰/۰۰۱	۰/۲۹۴
خطا	۱۱۰/۱۲۰	۲۵	۳/۷۱۹			
کل	۱۶۳۹	۴۰				

ورود افکار خودکشی به ذهن تسهیل نماید که این نتایج با تحقیقات پیشین هماهنگی دارد (۵).

تحلیل کواریانس اطلاعات بدست آمده از میانگین دو گروه نشان داد که میانگین نمره افکار خودکشی گروه آزمایش نسبت به گروه گواه کاهش یافته است که این نتیجه موید این مطلب است که آموزش مهارت حل مسئله تا حد بسیاری باعث کاهش افکار خودکشی در بین سربازان می شود. همچنین بیشترین اقدام کنندگان به خودکشی از یگان های پاسدار و انتظامات بوده که نسبت به یگان های دیگر سختی کار بیشتری را تجربه می کنند، به صورتیکه سربازان اختصاص داده شده به این دو یگان، یک شب در میان و حتی بیشتر در پادگان بوده و بر پست های نگهبانی یا در امور دیگر انجام وظیفه می نمایند، و ارتباط کمتری با منابع حمایت اجتماعی همچون خانواده و یا خویشاوندان دارند، این یافته با تحقیقات آشتیانی و اسلامی همسو است (۱۵)، آنها نشان دادند سربازانی که زمان بیشتری در محیط نظامی هستند و کمتر با خانواده در تماس بوده اند، در بین اقدام کنندگان به خودکشی آمار بیشتری به خود اختصاص داده بودند.

همچنین بیشترین اقدام به خودکشی ها در ۱۲ ماه اول خدمت اتفاق افتاده است که می تواند از عدم انطباق و محیط ناآشنای نظامی و هنجارها و قوانین جدید باشد، که برای بیشتر سربازان جدید نامأنوس می باشد. این یافته با تحقیقات جیانگ و همکاران همسو می باشد آنها دریافتند که بیشترین خودکشی ها در میان نیروهای نظامی در اوایل ورود آنها اتفاق می افتد (۱۴). نتایج پژوهش نشان داد آموزش مهارت حل مسئله به عنوان یکی از مهارت های زندگی و یکی از مهارت هایی که در برخورد با حل مشکلات و مسائل زندگی می تواند کارکرد داشته باشد، که در ارتقاء بهداشت روان سربازان وظیفه بسیار موثر بوده و افراد توانسته اند با برخورداری از این مهارت و کارگاه های مربوط به آن کارکرد اجتماعی خود را به اجرا بگذارند و در نتیجه میزان افکار خودکشی این سربازان تا حد بسیاری (۵۰ درصد) کاهش یافته است. از مهم ترین یافته های جدید این پژوهش بررسی نقش پژوهش های نیمه آزمایشی و کارگاهی بود، به صورتیکه این طرح نشان داد که کارگاه های آموزشی نقش بسزایی در بهداشت روان نیروهای نظامی دارد. همچنین

-۲Covariate

همچنین نتایج حاصل از اجرای تحلیل کوواریانس یک راهه حاکی از رد فرضیه صفر و در نتیجه معنادار بودن آموزش مهارت حل مسئله بر میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه در نمونه مورد بررسی است ($p/0.01 = 10/F/342$). در این تحلیل، متغیر مستقل آموزش مهارت حل مسئله و متغیر وابسته میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه (پس آزمون) بوده و پیشینه میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه (پیش آزمون) نیز به عنوان هم متغیر^۲ شناخته می شود. نتایج به دست آمده نشان می دهد، آموزش مهارت حل مسئله بر میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه با ثابت نگه داشتن میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه (پیش آزمون) معنادار بوده، و این کارگاه آموزشی بر کاهش افکار خودکشی تاثیر گذار بوده است. شدت این تاثیر که با (مجذور اتا) ارزیابی شده، در حدود ۲۹ درصد است (جدول ۴).

بحث و نتیجه گیری

تحقیق حاضر با هدف بررسی میزان اثربخشی برگزاری کارگاه آموزشی مهارت حل مسئله بر میزان افکار خودکشی سربازان وظیفه به انجام رسید. همانطور که مشاهده شد در گروه آزمایش، میانگین افکار خودکشی سربازان قبل و بعد از آموزش تفاوت قابل ملاحظه ای دارد، اما در گروه کنترل این تفاوت بسیار اندک و در حد ۹۹ صدم می باشد و این تفاوت اندک می تواند ناشی از بازخورد آموزش، برای گروه آزمایش باشد. نتایج نشان داد که بیشترین اقدام کنندگان به خودکشی از یگان های پاسدار و انتظامات بوده که با نتایج تحقیقات پیشین همخوانی دارد (۸) که این مطلب بیانگر آن است، نگهبانی های بسیار و متعدد و همچنین ماموریت های محموله سنگین و متفاوت با سایر یگان ها از جمله علل موثر بر شروع افکار خودکشی در میان سربازان می تواند باشد. همچنین بیشترین اقدام به خودکشی ها در ۱۲ ماه اول خدمت افتاده است. که این مطلب نشان دهنده ای آنست ماه های ابتدایی خدمت فشار مضاعفی برای سربازان بوجود می آورد، که علل مختلفی را می توان برای آن ذکر نمود، من جمله عدم انطباق با محیط ناآشنا و جدید و همچنین فشار سنگین نظم خاص محیط نظامی در اوایل شروع دوران خدمت سربازی، شروع روابط اجتماعی جدید، از جمله شرایط جدیدی هستند که فشارروانی خاصی به سربازان جدید وارد می نماید و شرایط را برای

مصاحبه‌های نزدیک و گروه درمانی‌ها نشان داد که روابط اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی در محیط‌های نظامی نقش موثری در سلامت روانی سربازان ایفا می‌کند. در پایان لازم به ذکر است که اشاره کنیم ۷ تن از سربازان که نمره‌ی بالایی در بهبود ابعاد سلامت کسب کرده بودند در پست‌های مثبت مانند منشی‌گری و اداری به کار گرفته شدند. در پایان مهمترین پیشنهادات این پژوهش را که در پیشگیری از اقدام به خودکشی و خودزنی و همچنین حفظ کرامت سرباز می‌تواند در محیط نظامی موثر باشد مرور می‌کنیم:

۱- مشاوره، راهنمایی و حمایت فرد و روان درمانی فرد در محیط‌های نظامی.

۲- همبستگی اجتماعی در محیط‌های نظامی تقویت شود و در تعیین سرنوشت و مسیر زندگی افراد، هم مصالح فردی و هم مصالح جمعی به یک اندازه در نظر گرفته شوند و فشار و نظم اجتماعی در حد معقول و مطلوب باشد، که از طریق نظارت‌های واحدهای مشاوره این کار صورت پذیرد.

۳- احساس هویت اجتماعی از طریق کلاس‌های مهارت‌های زندگی در محیط‌های نظامی در افراد تقویت شود زیرا باعث از بین بردن انزوای اجتماعی و غیرهدفمند کردن زندگی فرد می‌شود و افراد جامعه بر اساس آن، جایگاه و منزلت واقعی خود را کسب می‌کنند.

۴- اشاعه فرهنگ احترام به حقوق انسانی و اصلاح الگوهای ارتباط بین کارکنان پایور و وظیفه.

۵- تعمیق باورها و نگرش‌های دینی با به کارگیری شیوه‌ی تبلیغی مؤثر از طریق فعالیت‌های سازمان عقیدتی و سیاسی.

۶- مقابله با آداب و رسوم غلط و خرده فرهنگ‌های نامناسب در محیط‌های نظامی.

۷. آشنا کردن مسئولین یگان‌ها با علایم و دگرگونی‌های رفتاری فرد قبل از خودکشی، و ارجاع آنها به واحدهای مشاوره.

۸. شناسایی و بررسی محیط زندگی و یگان‌های افرادی که در خطرند. با توجه به اینکه در این پژوهش تاثیر آموزش مهارت حل مسئله بر میزان افکار خودکشی مورد توجه قرار گرفت، پیشنهاد می‌شود، در پژوهش‌های آینده بیشتر بر آموزش حل مسئله بر روی بهزیستی، شادکامی، سلامت روان و مؤلفه‌های مشابه در سربازان انجام شود. کمبود وقت برخی فرماندهان، مشکلات هماهنگی، مشکلات مکانی کارگاه‌ها، از مهمترین محدودیت‌های این پژوهش بودند.

تشکر و قدر دانی

نویسنده مراتب تقدیر خود را از فرماندهان و سربازانی که در برگزاری کارگاه‌های آموزشی همکاری نمودند، اعلام می‌دارد.

References:

- 1Kaplan, B.J, Sadock.V.A. Synopsis of psychiatry. (10thed), Lippincott Williams Wilkins; 2007 .p. 123-126.
- 2World Health Organization. Suicide Prevention (SUPRE). [Cited 2008 Oct 25]. Available from: URL: http://www.who.int/mental_health/prevention/suicide/suicideprevent/en.
- 3McClure GM. Suicide in children and adolescents in England and Wales 1998-1970. Br J. 2001. Psychiatry. P. 74
- 4Anisi, J, Ashtiani, M, Soltaninejad, a, Assessment of epidemic about causes of suicide among Soliders: 1989 to 1998. Journal of Military Medicine, 21-16:(2) ,2006, [persian]
- 5Hossayni, Jamileh, Effectiveness of problem-solving skills training, to mental health centers, boarding in Tehran, master's thesis. Tehran, Iran, 2009, [Persian]
- 6Doniavi V, Moghtadaii K, Taghva A, Salamat M. Relationship of personality disorders with suicidal-tendencies in a group of military soldiers. J Nurse and Physician within war. 107-101:(2) 3 ;2014. [persian].
- 7Nori R, Fathiashtiani A, Salimi H, Slotaninejad A. Effectiveness factors of soldier suicide among military unit. J Iranian Military Medicine. 2012; 14(2): 99-103. [Persian].
- 8Anisi J, Fathiashtiani A, Slotaninejad A, Amiri M. Study of spread thinking suicide among soldier and effectiveness factors on that. J Iranian Military Medicine. 2006; 8 (2):113-118. [Persian].
- 9Jiang G X, Rasmussen F, Wassermann D. Short stature and poor psychological performance: risk factors for attempted suicide among Swedish male conscripts. Acta psychiatry Scandinavia; 1999. P. 43- 40.
- 10Bill-Brahe U. Sociology and suicide behavior. In: Hawton K, Heeringen K, editors. The international handbook of suicide and attempted suicide. Philadelphia: Wiley. 2000. p. 19206-3.
- 11Moradi, A, Moradi, R, Mostafavi,E. study of Prevalence and factors associated with suicide in the Chabahar city, Journal of Behavioral Sciences Research, 2011;(10):7-11,[Persian].
- 12Ashtiani, a, Eslami, H. factors psychiatry Prevalence associated with suicidal in soliders Journal of Military Medicine, 17-13:(3) ,2001, [Persian].
- 13Gunneil, David. The epidemiology of suicide. International review of psychiatry, 2006. P. 226-1.
- 14Shaffer D, Cynthia R. Practice parameter for the assessment and treatment of children and adolescent with suicide behavior. Journal of American academy of child and adolescent psychiatry; 2004. P. 257-4.
- 15Joyce PR, Mulder RT. Personality traits and cognitive styles as risk factors for serious suicide attempts among young people. Suicide Life Threat Behavior; 1999. P. 347-7.

Effectiveness Problem-solving skills training to reduce the suicide thought of soldiers

Mohammad Zahedi ASL, Khedri B*

Abstract

Introduction: Suicide and attempted for that had meeting of the World Health Organization in 1996 and was a major issue in public health and anti-social behavior. This phenomenon, in addition to personal and family losses is considered a social loss. Gain knowledge about the effectiveness of teaching problem solving skills veterans' aim of this study is the reduction of suicidal thoughts.

Methods: This research project was done within the framework of the semi experimental. Population consisted of all soldiers who have committed suicide in the Army of Tehran, was attended sampling (n = 32) in two groups of 16 subjects (test and control groups) were placed. This questionnaire suicidal ideation, Beck (BSSI) is for data analysis and covariance analysis method is used in a way.

Results: Results showed that the mean- suicidal thoughts compared to the control group declined. Guards and police units as well as most of the suicide attempters and suicide attempts are highest in the first 12 months of service has occurred.

Conclusion: Results showed that problem-solving practices on mental health has a positive impact on soldiers. Advice, guidance and support in a military environment and internal cohesion is the important suggestions of this research to reduce suicide in the military.

Keywords: problem solving, suicide, Soldiers

*Corresponding Author: PHD Student of Social work, Allame Tabatabaee University, Tehran, Iran, Email: behzad.khedri@gmail.com